

VENDIM
Nr.21, datë 24.7.2006

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli,	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Alfred Karamuço,	Anëtar i	“	“
Fehmi Abdiu,	Anëtar i	“	“
Kristofor Peçi,	Anëtar i	“	“
Kujtim Puto,	Anëtar i	“	“
Xhezair Zaganjori,	Anëtar i	“	“
Petrit Plloçi,	Anëtar i	“	“
Sokol Sadushi,	Anëtar i	“	“
Vjollca Meçaj,	Anëtare e	“	“

me sekretare Arbenka Lalica, në datat 17.02.2006 dhe 09.03.2006, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen me nr.12 Akti që i përket:

K E R K U E S: ALFIO TETA (ALTIN HALILI), përfaqësuar nga avokati Agim Gogu, me autorizim.

SUBJEKT I INTERESUAR: PROKURORIA E PERGJITHSHME, në mungesë.

O B J E K T I: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimeve nr.207, datë 08.12.2000 të Gjykatës së Apelit Vlorë dhe nr.532, datë 06.07.2005 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

Kërkuesi, ka parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin si antikushtetues të vendimeve të lartpërmendura:

- Në mungesë të tij, familjarët nuk janë vënë në dijeni lidhur me akuzën penale, me veprimet procedurale të kryera gjatë hetimeve paraprake dhe vendimet gjyqësore përkatëse;
- Gjykata e Rrethit Gjyqësor Lushnje, nuk i ka komunikuar ankimin e paraqitur nga prokurori, kundër vendimit të pafajësisë;
- Gjatë shqyrtimit të çështjes në Gjykatën e Apelit Vlorë, nuk i është mundësuar mbrojtje efektive nga avokati i caktuar kryesisht;
- Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, duke shqyrtuar vendimin gjyqësor me anën e të cilit kërkuesi është rivendosur në afat, ka dalë tej objektit të rekursit që i ishte paraqitur për shqyrtim;
- Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk ka mbajtur parasysh faktin, se në gjykimin e çështjes për rivendosjen në afat, kërkuesi ka qenë i pranishëm dhe ka dhënë shpjegimet përkatëse.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatoren e çështjes Vjollca Meçaj, përfaqësuesin e kërkuesit dhe bisedoi çështjen në tërësi,

V E R E N:

Me vendimin nr.79, datë 03.07.2000 Gjykata e Rrethit Gjyqësor Lushnje, pasi shqyrtoi çështjen në mungesë të të pandehurit Alfio Teta (Altin Halili), e ka deklaruar të pafajshëm për veprën penale të vrasjes me dashje, parashikuar nga neni 76 i Kodit Penal, kurse për veprën penale të armëmbajtjes pa leje, parashikuar nga neni 278/2 i Kodit Penal, e ka deklaruar fajtor dhe e ka dënuar me 2 (dy) vjet burgim. Prokurori ka paraqitur ankim kundër këtij vendimi në

Gjykatën e Apelit Vlorë, e cila me vendimin nr.207, datë 08.12.2000, ka ndryshuar vendimin e gjykatës së rrethit gjyqësor dhe, duke e gjykuar çështjen në fakt e ka deklaruar të pandehurin fajtor për veprën penale të vrasjes me dashje dhe e ka dënuar me 12 vjet burgim. Kjo gjykatë ka lënë në fuqi vendimin për akuzën e armëmbajtjes pa leje dhe në bashkim të dënimeve, e ka dënuar të pandehurin përfundimisht me 12 vjet burgim. Ndaj këtij vendimi nuk është ushtruar rekurs.

Në datën 13.09.2004, në mjediset e Aeroportit të Rinasit, forcat e policisë kanë ndaluar kërkuesin ndërsa kthehej në Shqipëri, i kanë komunikuar vendimin penal të formës së prerë dhe e kanë shoqëruar për të filluar vuajtjen e dënimit. Kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Lushnje, për ta rivendosur në afat, me qëllim ushtrimin e rekursit ndaj vendimit të dënimit. Gjykata e ka pranuar kërkesën. Mbi këtë bazë kërkuesi ka paraqitur rekurs përpara Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, i cili me vendimin nr.532, datë 06.07.2005 ka vendosur mospranimin e rekursit.

Gjykata Kushtetuese çmon, se për të gjykuar rreth kushtetutshmërisë së vendimit të sipërcituar, është me rëndësi të trajtohet, së pari, problemi i kufijve të shqyrtimit gjyqësor në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë. Kjo çështje gjen rregullimin e saj në dispozitat e Kodit të Procedurës Penale. Neni 434 i këtij Kodi, duke respektuar natyrën dhe funksionin e Gjykatës së Lartë, ka sanksionuar se, kjo gjykatë shqyrton çështjen penale që është ankimuar brenda kufijve të shkaqeve të ngritura në rekurs, megjithatë, ruan të drejtën për të vënë në diskutim edhe çështje të tjera ligjore, që duhet të shiheshin kryesisht nga gjykata në çdo gjendje e shkallë të procedimit, e që nuk janë parë. Gjykata Kushtetuese vlerëson se, objekt i shqyrtimit mbetet gjithmonë çështja gjyqësore ndaj të cilës është ushtruar rekurs. Kjo lidhet me efektivitetin e të drejtës së ankimit.

Nga materialet e dosjes gjyqësore rezulton se në dhomën e këshillimit, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur kalimin për gjykim të çështjes penale, ndaj të cilës kërkuesi kishte ushtruar rekurs. Mbi këtë bazë, në datë 06.07.2005, në prani të mbrojtësit të të pandehurit dhe të prokurorit, është zhvilluar gjykimi në seancë plenare. Përpara fillimit të shqyrtimit gjyqësor të rekursit, prokurori ka parashtruar një kërkesë paraprake, që lidhet me ligjshmërinë e vendimit që kishte rivendosur në afat të drejtën e të pandehurin për ushtrimin e rekursit. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, pas kësaj kërkesë ka përfunduar shqyrtimin e çështjes dhe ka vendosur mospranimin e rekursit. Në këtë gjykim nuk rezulton të jetë marrë në shqyrtim rekursi i parashtruar nga kërkuesi.

Në këto rrethana, Gjykata Kushtetuese çmon se vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë është i papajtueshëm me Kushtetutën, sepse është rrjedhojë e një procesi të parregullt ligjor, pasi kërkuesit i është shkelur e drejta e aksesit në gjykatë. Kjo e drejtë, si një element i rëndësishëm i procesit të rregullt ligjor, është e garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, duke pranuar kërkesën paraprake të prokurorit, ka përfshirë në shqyrtim materialet e çështjes gjyqësore të rivendosjes në afat të të pandehurit, ndonëse ato i përkisnin një çështjeje tjetër gjyqësore, shqyrtimi i të cilës kishte përfunduar dhe vendimi përkatës kishte marrë formë të prerë, sepse prokurori nuk ushtroi ndaj tij rekurs, siç përcaktohet në nenin 147, paragrafi 5 i Kodit të Procedurës Penale. Kjo dispozitë procedurale është specifike, sepse ndryshe nga rregulli i përgjithshëm për ankimimin e vendimeve, parashikon shprehimisht: “Vendimi që lejon rivendosjen në afat për bërjen e ankimit mund të ankimohet vetëm bashkë me vendimin përfundimtar”. Në këto rrethana, prokurori, nëse nuk ishte dakord me vendimin e rivendosjes në afat të të pandehurit, duhej ta ankimonte atë përpara se të merrej në shqyrtim rekursi i kërkuesit ndaj vendimit përfundimtar. Ai nuk mund të ezauronte ankimin e tij nëpërmjet kërkesës paraprake.

Sa më sipër është pranuar edhe nga Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, në vendimin e tyre unifikues nr.2, datë 14.10.2002.

Përdorimi i mjetit procedural të përshtatshëm ankimues, në formë e në përmbajtje, siç është sanksionuar në nenet 407/3, 412 dhe 414 të Kodit të Procedurës Penale, nuk përbën një

kërkesë ligjore formale, por një kërkesë që lidhet me thelbin e të drejtës së mbrojtjes dhe të pjesëmarrjes aktive në gjykim. Nëpërmjet mjetit procedural të ankimit apo rekursit, subjektet pjesëmarrës në gjykimin penal marrin dijeni rreth pretendimeve reciproke, që i janë parashtruar gjykatës për shqyrtim dhe në këtë mënyrë, atyre iu mundësohet pjesëmarrja aktive në shqyrtimin gjyqësor të çështjes, në kushte të barabarta. Lidhur me këtë aspekt të rregullsisë së procesit gjyqësor Gjykata Evropiane për të Drejtat e Njeriut thekson: “Kushdo duhet të ketë mundësinë t’i paraqesë gjykatës, në mënyrën e duhur, çështjen e vet, në kushte që nuk e vendosin atë në situatë dukshëm të pafavorshme në raport me palën kundërshtare”¹.

Së fundi, Gjykata Kushtetuese çmon se, në rrethanat kur kërkuesi është gjykuar e dënuar në mungesë, pa u vënë në dijeni personalisht në lidhje me akuzat dhe procesin në ngarkim të tij, i duhet garantuar e drejta për të pasur një gjykim në përputhje me nenin 6 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Nga sa u parashtrua më lart, Gjykata Kushtetuese arrin në përfundimin se vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë duhet shfuqizuar si i papajtueshëm me Kushtetutën.

PËR KËTO ARSYE;

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 132 të Kushtetutës si dhe nenit 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, njëzëri,

V E N D O S I :

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr.532, datë 06.07.2005 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë;
- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

¹ Vendimi i Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut “Dombo Beheer B.V. kundër Holandës” i datës 27.10.1993.